

I den eksisterende § 787, stk. 6, bestemmes det, at telefonens indehaver efter aflytning skal have meddelelse herom, »når det kan ske uden skade for undersøgelsen og omstændighederne i øvrigt ikke taler herimod«.

Det har vist sig umuligt at få oplyst, hvordan denne garanti administreres. Justitsministeren har ikke kunnet oplyse, i hvilket omfang sådan meddelelse faktisk gives, og har ikke villet undersøge det (se bilag 2). Vi er ikke bekendt med, at en aflyttet nogen sinde har modtaget meddelelse efter § 787, stk. 6.

Hvor bredt betingelsen om, at »omstændighederne i øvrigt ikke taler herimod« tolkes, kan man få et indtryk af, når man ser på den rent politisk begrundede aflytning af de to Gyldendal-direktører Ole Wivel og Erik Vagn Jensen samt af lrs. Chr. Vilh. Hagens i efteråret 1967. At aflytningen fandt sted, har de to forlagsdirektører senere fået at vide af daværende statsminister Jens Otto Krag, og det er for nylig blevet bekræftet af tredjeperson under vidneansvar i forbindelse med en retssag. Baggrunden for aflytningen var, at de tre herrer var blandt arrangørerne af Russell-tribunalet, som var ubekvemt for den danske regering, fordi det var uønsket af USAs regering. Hvordan man overhovedet har kunnet opfylde retsplejelovens betingelser for aflytning af disse tre agtede borgere på dette grundlag, får stå hen. Det understreger beho-

vet for øget garanti, således som denne søges tilvejebragt ved nærværende forslags stk. 1 og 2. Men en kendsgerning er, at ingen af de tre nogen sinde har fået meddelelse om aflytningen i henhold til den gældende § 787, stk. 6. En sådan efterfølgende meddelelse kunne ikke med mindste begrundelse hævdes at ville »skade undersøgelsen«. Altså må man have fundet, at »omstændighederne i øvrigt taler herimod« (bilag 3). Dette eksempel viser, at den gældende bestemmelse udfortolkes, så den er ganske hul. Derfor er den i nærværende forslag skærpet betydeligt.

Det har i diskussionen (se Gammeltoft-Hansen, side 319) været anført, at selv om det aktuelle indgreb har vist sig resultatløst, kan senere tilsvarende indgreb være nærliggende i forbindelse med mistanke om ny kriminalitet, hvorfor den mistænkte ikke ubetinget bør have meddelelse om et resultatløst indgreb. Det er en argumentation, som mere eller mindre erkendt ligger bag store dele af retsplejediskussionen. Men den er ikke så selvindlysende, som den måske umiddelbart tager sig ud. Den prioriterer afsløringen fremfor forebyggelsen. Vi er ikke enige i en sådan prioritering, og når denne tvivlsomme prioritering endda sker på bekostning af fundamentale frihedsrettigheder og åbner mulighed for at undergrave de opstillede kontrolforanstaltninger, som det her er tilfældet, bliver den helt uacceptabel.